

Lag

om ändring av lagen om försäkringsgaranti för undantagsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringsgaranti för undantagsförhållanden (408/2007) 1 § 3 mom. och 8 och 14 §,
ändras 2—4 §, 6 § 1 mom. och 7, 10, 12 och 13 §, samt
fogas till lagen nya 1 a, 2 a, 3 a—3 c, 4 a, 4 b, 12 a och 12 b § som följer:

1 kap.

Ställande av försäkringsgaranti för undantagsförhållanden

1 a §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *försäkringsanstalt* ett direktförsäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet och som har fått koncession i en EES-stat eller ett sådant direktförsäkringsföretag i ett tredjeland som har fått koncession för skadeförsäkringsverksamhet av den behöriga myndigheten i sin hemstat och som det skulle krävas koncession för skadeförsäkringsverksamhet av, om det hade sin bolagsrättsliga hemort inom Europeiska unionens territorium,
- 2) *skadeförsäkring* verksamhet som ingår i de skadeförsäkringsklasser som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II),
- 3) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 4) *tredjeland* en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 5) *återförsäkring* verksamhet som består i att överta sådana direktförsäkringsrisker som överläts av en försäkringsanstalt.

2 §

Försäkringsgarantins maximibelopp och belopp

Försäkringsgaranti söks hos social- och hälsovårdsministeriet. Försäkringsgarantin för undantagsförhållanden ställs i euro och betalningar som föranleds av den erläggs i euro. Beloppet av statens ansvar kan uppgå till sammanlagt högst tio miljarder euro per kalenderår.

2 a §

Försäkringsgarantins varaktighet

Försäkringsgaranti för undantagsförhållanden kan ställas för högst sex månader åt gången. Statens ansvar inträder vid den tidpunkt som fastställs i statsrådets allmänna sammanträdes beslut om ställande av försäkringsgaranti för undantagsförhållanden.

RP 307/2022 rd
EkUB 48/2022 rd
RSv 322/2022 rd

Tidpunkten då försäkringsgarantin för undantagsförhållanden upphör fastställs i statsrådets allmänna sammanträdes beslut. Försäkringsgarantin för undantagsförhållanden upphör utan något separat meddelande vid den tidpunkt då den direktförsäkring som gäller försäkringsgarantiobjektet löper ut, om denna tidpunkt infaller tidigare än den tidpunkt som fastställs i beslutet.

3 §

Försäkringsgarantiobjekt

Vid skadeförsäkring som avses i 1 § 1 mom. kan försäkringsobjektet eller den försäkrade vara

- 1) handelsfartyg, luftfartyg, fordon eller spårfordon,
- 2) gods som transporteras i fartyg, fordon eller spårfordon som avses i 1 punkten,
- 3) personer som arbetar i fartyg, fordon eller spårfordon som avses i 1 punkten, när det är fråga om lagstadgad olycksfallsförsäkring som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),
- 4) skadeståndsansvar som föranleds av användningen av fartyg, fordon eller spårfordon som avses i 1 punkten,
- 5) andra förmåner som är nödvändiga för att trygga befolkningens försörjning eller landets näringsliv.

3 a §

Försäkringsanstalters anmälningskyldighet

Den försäkringsanstalt som har beviljats försäkringsgaranti för undantagsförhållanden ska till social- och hälsovårdsministeriet anmäla information om när den direktförsäkring som avses i försäkringsgarantin för undantagsförhållanden träder i kraft och löper ut.

3 b §

Betalningsyrkande och beslut om utbetalning

Ett yrkande som grundar sig på försäkringsgaranti för undantagsförhållanden ska framställas till social- och hälsovårdsministeriet, som fattar beslut i ärendet.

Försäkringsanstalten ska, inom tre månader från det att den har fått kännedom om ett skadefall för vilket det yrkas på betalning och om den skadepåföljd som föranletts av fallet, till social- och hälsovårdsministeriet framställa ett yrkande på grundval av försäkringsgarantin för undantagsförhållanden. Yrkandet ska dock framställas senast ett år efter det att försäkringsgarantin för undantagsförhållanden upphört att gälla. Med yrkande jämställs en anmälan om ett skadefall till social- och hälsovårdsministeriet. Om ett yrkande inte framställs inom den tid som anges i detta moment, förlorar försäkringsanstalten sin rätt till betalning på grundval av försäkringsgarantin för undantagsförhållanden.

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att vid en tidpunkt som ministeriet bestämmer av försäkringsanstalten få den information och de redogörelser som är nödvändiga för att utreda statens ansvar i fråga om yrkandet.

Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om yrkandet när ministeriet har fått en tillräcklig redogörelse av försäkringsanstalten.

3 c §

Försäkringsanstalters rätt att lämna ut information

Om inte något annat följer av dataskyddslagen (1050/2018), får försäkringsanstalten trots den sekretess som föreskrivs i försäkringsbolagslagen (521/2008) till social- och hälsovårdsministeriet och statsrådet lämna ut information som är nödvändig för behandling av ansökningar om försäkringsgaranti för undantagsförhållanden och utredning av yrkanden som framställts på grundval av försäkringsgarantin samt till Statskontoret lämna ut nödvändig information för administrering av och tillsyn över försäkringsgarantier samt för erläggande av betalningar.

4 §

Garantiavgift och handläggningsavgift

För försäkringsgaranti för undantagsförhållanden tas det ut en garantiavgift, som statsrådets allmänna sammanträde beslutar om och vars storlek fastställs i proportion till risken och med beaktande av hur allvarliga de exceptionella förhållandena är, deras regionala omfattning och betydelse för skadeförsäkringsobjektet eller den försäkrade samt övriga faktorer som påverkar arten och omfattningen av risken för staten. Med beaktande av rådande förhållanden kan garantiavgiften nedsättas eller behöver den inte tas ut.

För beslut som gäller försäkringsgaranti för undantagsförhållanden kan det tas ut en handläggningsavgift, som social- och hälsovårdsministeriet fastställer så att den motsvarar de genomsnittliga kostnaderna för handläggningen av ärenden som gäller försäkringsgaranti för undantagsförhållanden.

Garantiavgiften och handläggningsavgiften ska betalas i en post på fakturans förfallodag. På en garantiavgift eller handläggningsavgift som inte betalats inom utsatt tid tas det ut dröjsmålsränta i enlighet med 4 § i räntelagen (633/1982).

4 a §

Prövning utifrån Finlands internationella ställning

Social- och hälsovårdsministeriet kan avslå en betalning på grundval av försäkringsgarantin för undantagsförhållanden, om betalningen skulle kunna ha negativa konsekvenser för Finlands internationella ställning i enlighet med de villkor som statsrådet fastställt i garantibeslutet.

4 b §

Bemyndiganden för statsrådet att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser om följande i 1 § 1 mom. avsedda villkor för försäkringsgaranti för undantagsförhållanden utfärdas:

- 1) ansökan om försäkringsgaranti och betalningsyrkandet hos social- och hälsovårdsministeriet samt innehållet i ansökan,
- 2) fastställande av garanti- och handläggningsavgifter.

6 §

Sammansättning

Försäkringsgarantikommissionen för undantagsförhållanden har en ordförande, en vice ordförande och minst tre andra medlemmar. Ordföranden och minst två andra medlemmar ska ha sådan kännedom om försäkringsverksamhet som behövs med hänsyn till arten och omfattningen av kommissionens verksamhet. Ordföranden och vice ordföranden har en gemensam suppleant. För en medlem kan en eller flera suppleanter utses.

7 §

Uppgifter

Försäkringsgarantikommissionen för undantagsförhållanden ska bistå social- och hälsovårdsministeriet med att

- 1) kontrollera och bedöma faktorer som påverkar försörjningsberedskapen i frågor som gäller tillämpningen av 1, 2, 2 a, 3 och 4 §,
- 2) bedöma de allmänna villkoren för försäkringsgarantier för undantagsförhållanden,
- 3) bedöma grunderna för den garantiavgift och handläggningsavgift som avses i 4 §,
- 4) bedöma risker, hålla kontakt med försäkringsgivare, försäkringstagare och myndigheter samt ge akt på förhållandena, efterlevnaden av villkoren för försäkringsgaranti för undantagsförhållanden och upplagringen och importbehovet av förnödenheter som är nödvändiga för försörjningsberedskapen,
- 5) sköta övriga av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivna utrednings-, forsknings- och beredningsuppgifter i anslutning till försäkringsgarantier för undantagsförhållanden.

10 §

Sekretess

På ordförandena för försäkringsgarantikommissionen för undantagsförhållanden, medlemmarna i kommissionen, sakkunniga och andra som sköter kommissionens uppgifter tillämpas bestämmelserna om sekretess i 30 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen.

Till straff för brott mot sekretessbestämmelserna i 1 mom. döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

12 §

Sökande av ändring

Ett beslut som avses i denna lag får överklagas enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Beslutet ska dock iaktas genast trots att det överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

12 a §

Statskontorets uppgifter och rätt att få information

Statskontoret har till uppgift att

- 1) administrera och utöva tillsyn över försäkringsgarantier för undantagsförhållanden,
 - 2) sörja för uttagande av den garantiavgift och handläggningsavgift som avses i 4 §,
 - 3) erlægga betalningar på grundval av försäkringsgaranti för undantagsförhållanden.
- Försäkringsanstalten ska till Statskontoret lämna sådan information som är nödvändig för administrering av försäkringsgarantierna.

12 b §

Statskontorets och Finansinspektionens tillsynssamarbete

Statskontoret och Finansinspektionen ska samarbeta på ändamålsenligt sätt i frågor som gäller tillsynen över försäkringsgarantin för undantagsförhållanden.

Statskontoret och Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser som begränsar utbyte av information rätt att till varandra lämna ut sådan information som är nödvändig för skötseln av den tillsynsuppgift som avses i 1 mom.

13 §

Förhållande till annan lagstiftning

I fråga om försäkringsgaranti för undantagsförhållanden gäller utöver bestämmelserna i denna lag i övrigt vad som föreskrivs om statsgaranti i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988). Statsunderstödslagens 33—35 § ska inte tillämpas.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och oberoende av andra bestämmelser som begränsar utlämnande av information har social- och hälsovårdsministeriet rätt att till statsrådet, Finansinspektionen och Statskontoret lämna ut information som är nödvändig för utförandet av de uppgifter som föreskrivs i denna lag, i lagen om Finansinspektionen (878/2008) eller i lagar som gäller försäkringsverksamhet.

Social- och hälsovårdsministeriet och Försörjningsberedskapscentralen har trots sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser som begränsar utbyte av information rätt att till varandra lämna ut sådan information som är nödvändig för skötseln av uppgifter enligt denna lag eller för tryggheten av försörjningsberedskapen.

Social- och hälsovårdsministeriet och försäkringsgarantikommissionen för undantagsförhållanden har trots sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser som begränsar utbyte av information rätt att till varandra lämna ut sådan information som är nödvändig för skötseln av uppgifter enligt denna lag.

Om lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967) innehåller bestämmelser som avviker från denna lag, ska de tillämpas i stället för denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2023.

Helsingfors den 23 mars 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen